

KM

KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

XLIV., 11., NOVEMBER 1969

CRISTIANISMO Y POBREZA

Por MANUEL DE UNCITI

Pero ¿es que la Iglesia no tiene que predicar la pobreza? ¿Es que se puede afirmar resueltamente que el Evangelio es una interpelación a los ricos? ¿Es que ya no son virtudes cristianas la mansedumbre, la dulzura, el perdón y, sobre todo, la pobreza? ¿Qué hacer con la palabra de Cristo: "Bienaventurados los pobres de espíritu"? Y si este mundo es un valle de lágrimas y la alegría brotará tan sólo en la otra vida, ¿no tendríamos que presentar a la Iglesia como propugnadora de un pasivismo suicida ante las necesidades de los pobres? ¿Cómo conciliar el "hambre y sed de justicia" con el ejemplo de un Cristo que, siendo rico, se hizo voluntariamente pobre?

Hay que reconocer, de entrada, que el cristianismo es esencialmente dialéctico, como afirma González Ruiz. El cristianismo es fundamentalmente paradójico. Proclama simultáneamente la pobreza y la justicia, la virtud del desprendimiento y la dignidad de la persona humana, la paz entre los hombres y la necesidad de un orden justo que, por desgracia, sólo aparece alcanzable, en muchas ocasiones, por medio de la revolución.

La Iglesia ha de ser fiel al programa y al pensamiento de Dios, y ha de ser igualmente fiel a sus responsabilidades para con los hombres. Resultaría necio ocultar alguna de estas dos fidelidades. Por eso, una pregunta se impone de manera insoslayable: ¿Qué piensa Dios de la pobreza? Y a esta pregunta fundamental se añade una segunda no menos básica: ¿Qué valor o desvalor tiene la pobreza en los hombres?

"Tenemos que reconocer que nos falta todavía en la Iglesia una teología de la pobreza". La afirmación ha sido dicha por un hombre de Iglesia que entiende no poco sobre el tema de la pobreza, Mons. Ancel. ¿No es escalofriante y aterrador que, tras veinte siglos de cristianismo, no poseamos aún una teología de la pobreza? ¿Quiénes son, para la Biblia, los pobres de este mundo? ¿Quiénes los ricos? ¿Qué significado tiene la pobreza en el mensaje de Cristo? ¿A qué se siente obligada la Iglesia en su identificación con Cristo pobre?

La Biblia alaba a los pobres. Pero la pobreza alabada no es la pobreza material, sino la pobreza de espíritu. Alaba al hombre que tiene conciencia de su incapacidad funcional, al que se sabe necesitado, al que experimenta conscientemente la tensión existencial de ver lo que debería hacer y advertir que no realiza lo que sabe ser su misión en este mundo.

Pobre es, para la Biblia, el hombre que, desde el abismo de su insuficiencia, se abre a la donación gratuita de Dios. Pobre es el que, sabedor de sus propias necesidades, solicita de Dios salvador la intervención del poder divino. Pobre es el insatisfecho que espera la plenitud que sólo Dios puede otorgarle. Pobre es el que pide, el que espera, el que tiene conciencia de su personal necesidad y recurre a Dios. El cristianismo es una religión de salud y, por ello, la pobreza de espíritu constituye la base de la más auténtica y elemental religiosidad. Quien no es pobre de espíritu, no puede ser religioso. Los sistemas esencialmente materialistas evacúan toda posibilidad de ser religioso. Por el contrario, cualquier sistema espiritualista ha de partir del reconocimiento consciente de la pobreza de todo hombre en orden a alcanzar la salud.

"Illuminare", oct. de 1968

RAVNOTEŽJE

Baje je na koncilu neki kanadski škof vzdihnil: Bog mi daj umreti v katoliški veri.

Mi smo v toku časa tako zaostali, ali pa nas je čas tako prehitel, da je treba pravega duševnega napora, če hočemo razumeti vse, kar se je na koncilu začelo in se zdaj nadaljuje. Ta binkoštni vihar je mnoge spravil iz ravnotežja. Kaj čuda, če je nemir zajel tudi misijonsko delo in je iskanje novosti prizadelo marsikakega zaslužnega misijonarja!

Vihrava mladina, ki ne pozna ali pa ne prizna preteklosti, mnogokrat kar povprek napravi sodbo: bilo je pogrešeno vse preteklo. Niti na misel jim ne pride — sicer resno zavzetim kritikom, — da bodo morda tega obdolženi oni sami, in kaj lahko ne šele čez sto, ampak že čez dvajset let.

Ce iščemo resnico v ljubezni in skušamo s krščansko modrostjo, ki še ni črtana iz evangelijskega življenja, ustvarjati novo krščansko ero, moramo biti pravični do preteklosti in sedanjosti. Marsikaj starega je bilo res napak, marsikaj je bilo dobro za tisti čas, pa se je preživelo; in prav tako je mnogokaj bilo prej dobro in resnično in je še danes. Pa tudi vse novo, še celo iskanje novega, ni vedno niti polnost resnice, velikokrat niti ne dobrote.

Iskrenost, tenek čut za resnicoljubnost brez pridržka in dober posluš za ljubezen, le to vodi do obnavljanja, ki bo plodno. Zato ni treba biti strah starih misijonarjev, ki imajo včasih občutek, kot da se vse njihovo preteklo delo ne prizna več. Pa tudi mladi iskalci in utiralci novih potov morajo s ponižno ljubeznijo stati tako pred resnico kakor pred tistimi, ki so se v misijonskem delu izgarali.

Notranje ravnotežje je danes posebno mladini potrebno. Ali ni prav tu jedro upadanja misijonskih poklicev. Neka negotovost, ki je očitna v pokoncilskem vrenju, ustvarja tudi negotovost v sicer idealnih mladih ljudeh. Božji koraki so trdni, brez oklevanja in tudi po ovinkih ravno hodijo. Naša stiska je le v tem, da nam božja pot ni vedno očitna. A kdor se preda vodstvu milosti, ki jo prejme, in sledi božji klic, si je in si mora biti v svesti, da je njegova misijonska pot zagotovljena. Če je enkrat utrjeno to, potem ne bo toliko trpljenja in razočaranja, ko mladi misijonarji pridejo v misijonsko okolje. V spoštovanju do vsega, kar so mukoma ustvarili stari misijonarji, bodo znali na teh temeljih graditi z novimi pogledi in tudi s tveganim iskanjem novih poti, če bo treba.

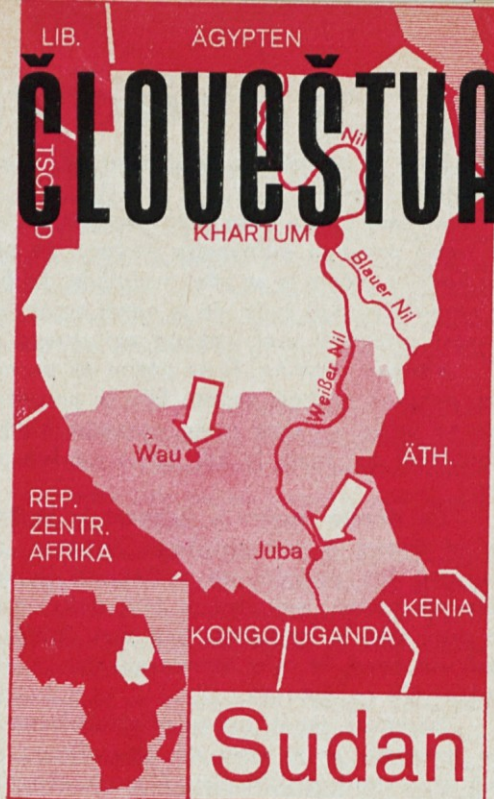
V tem božjem ravnotežju, ki bi ga morali iskati prav vsi, ki imajo resno voljo graditi Cerkev, se bodo umirjala navskrižja, blažile napetosti in bomo obvarovani skrajnosti, ki največkrat ne krijejo v sebi božjega duha, ampak človeško zanesenost.

F. S.

MADEŽI ČLOVEŠTVA

CIVILNA VOJNA V SUDANU

RUDA JURČEC

Sudan je že večkrat napolnjeval strani naše revije, kajti že trinajst let je Sudan neodvisna država, a se na znotraj še ni pomiril in uredil. Ob rednih razmerah bi Sudan mogel biti med vodilnimi državami moderne Afrike, saj je odprto ogromnim naravnim bogastvom in to na ozemlju, ki je večje od argentinskega; malo manjši kot cela Evropa. Toda v novi državi so si oblast prisvojili muslimani na severu; zagrizeni arabski nacionalisti so se postavili proti plemenom na jugu, ki so črnska, večinoma animistična, zelo lepo število pa je tudi kristjanov. Kako uspešno je bilo na jugu delovanje katoliških misijonarjev in njihovih socialnih ter vzgojnih ustanov, smo tudi že omenjali. Ker je bil Sudan v preteklosti med Arabci tekmeč z Egiptom za vodstvo vsega arabskega sveta, so se nacionalisti v glavnem mestu Hartumu povezali v močno gibanje, ki je po letu 1956 skozi trinajst let sestavljalo načrte za demokratične ustave, a se razne grupe in muslimanske verske sekte niso mogle zediniti za razdelitev oblasti. Ves sever je bil hkrati z vojsko edin samo v odrekanju vseh javnih in zasebnih pravic črncev na jugu. Le-teh je bilo samo 4 milijone, toda znali so si najti oporo v sosednjih črnskih državah. Vojska med jugom in severom je plamtela do krvavih viškov vse do leta 1964.

GENERALI PONUJAJO SPORAZUM

Od začetka junija 1969 pa je v Hartumu prevzela oblast nova skupina generalov. Najprej so nekateri sodili, da gre le za novo obliko preusmerjanja Sudana v skupino takozvanih „socialističnih“ držav, ki je močno pod vplivom Moskve. Desničarji so si obetali še ostrejšo smer v utrjevanje arabskega imperializma kot vodilne sile v celi Afriki. Vendar je novi predsednik vlade general Noumery presenetil Sudan z objavo pisma, ki mu ga je poslal voditelj upornikov na jugu Odubo. Položaj se je spremenil, novi gospodarji v Hartumu so se odločili postaviti bodočnost veličine Sudana najprej na utrditev razmer v notranjosti države. Po objavi pisma so se začeli med vlado in predstavniki juga razgovori za avtonomijo treh pokrajin na jugu. Odubo spada med zmerne južne voditelje, vendar ve, kako se bo sam moral zavarovati pred očitki pristašev skrajnih smeri, ki terjajo odcepitev juga in priključitev črnskih pokrajin sosednim črnskimi republikam. Odubo je zato terjal, naj Noumery jasno pove in pokaže, da ima na severu res dovolj oblasti in moči v svojih rokah. Hartum je že večkrat menjal vlade, tudi generalske; vse so obljubljale sporazum z jugom, toda nikdar ni prišlo do stvarnih sklepov. Kot uvod je zato Noumery sedaj najprej oklical splošno amnestijo za vse upornike na jugu in razglasil, naj se vsi begunci — in teh je več desetisoč — vrnejo domov. Pristaši ponujane avtonomije naj se potem sporazumejo, kako bodo znali organizirati samostojno upravo in določiti razmerje med osrednjo vlado v Hartumu in posameznimi prestolnicami na jugu. Za začetek bi bile ustanovljene tri avtonomne pokrajine: Gornji Nil, Ekvatorija in Bahr-el-Gazal.

ŠIBKI IZGLEDI ZA USPEH — VENDAR...

Odubo in Noumery se morata boriti z enakimi težavami, oba imata trenutno proti sebi večino prebivalstva na severu in jugu. Noumery je moral vreči z oblasti arabske nacionaliste, Odubo pa mora zavirati zahteve tistih, ki zahtevajo odcep. Tokrat pa gre v Afriki za zanimiv poskus: ali se morejo mladi narodi ustaviti za trenutek pri svojem naglem zagonu za najbolj radikalnimi ideali in se pred terjatvami srea sprijazniti z razlogi umskega in pametnega računanja. Državljianska vojna v Sudanu traja že pet let — še bolj krvava je borba v Nigeriji okoli Biafre, ki tudi traja že nekaj let... Sporazum na eni strani, to je v Sudanu, bi verjetno odprl nekaj oken in vrat za poglede v drugo smer na drugem koncu Afrike v Nigeriji in Biafri. Po sredi so pogorišča, mlake nedolžne krvi in dobe neznosnega trpljenja. Da se vse to zaceli in pozabi, pa je potrebno mnogo, mnogo časa. Ali bo graditi sporazum in mir težje kot pa krvaveti v državljanski vojni?

Vprašanje je, ali je v afriški politiki že nastopil trenutek, ko bi čas mogel postati zdravnik.

TAGORE PRIHAJA NA OBISK

O. JOŽE CUKALE DJ

Indijski list „The Herald“, pisan v angleščini, je prinesel 20. junija poročilo o lepo uspeli akademiji, ki so jo priredili ob 108 obletnici velikega indijskega pesnika Tagoreja na misijonski postaji očeta Cukale DJ. Na koncu poročila pravi: Zaslugo, da je akademija uspela, je treba pripisati župniku v Keorapukurū o. Jožetu Cukale DJ. Čestitkam bengalske javnosti se pridružujejo tudi misijonski prijatelji o. Cukala. Kako je on doživljal ta dan, nam opisuje v svojem lepem poročilu.

Monsun je le še dva dni oddaljen od Kalkute. Dirja od juga proti severu s hitrostjo stotih kilometrov na dan. Pred štirinajstimi dnevi je oplazil Andamanske otoke in zdaj se jadrno približuje Birmaniji in Bengalskemu zalivu. Njegove plohe prinašajo živež milijonom, a če se pobrati s tornadom, pomandra v blato milijone rupij.

Vročina je začela postajati vlažna in neznosna, da človek komaj diha. Ptice v košatih bob-drevesih se nemirno spreletavajo z odprtimi kljuni. Drevesa dobivajo vse ostrejšše konture. Beli oblaki se blešče v daljavi kakor videnje in živobarvni sariji jemljejo vid.

Jutri bo prvi junij in bomo priredili Rabindranatovo akademijo. Fantje so zasadili bengalske mlaje in pripravili oder, dekleta se od časa do časa prikažejo v cerkvi, da molijo za lepo vreme; pri majski pobožnosti ni manjkalo skoro nobene. Polovico njih bo sodelovalo pri akademiji s plesom in petjem. Radio napoveduje dež šele četrtega.

Nedeljsko jutro se je prismejalo v vsej bengalski gloriiji, ko smo hodili skozi vasice v Jadargot k drugi veliki maši. Vendar se čezmerno potim, tako da so mašna oblačila postala vlažna. Takrat zaslišimo žvižg kakor kanadske lokomotive in osvežujoč hlad. Ne vidim več črk nove evharistične molitve. Potemni in udari. Molitve ni več slišati, ker udarjajo plohe na pločevinasto streho. V pol ure so vsa pota in steze spremenjene v reke in potoke. 108. obbletnica Tagorja bo šla mimo nas, ker jo bo vzel monsun in z njo bo odplavalo 200 rupij, ki smo jih vtaknili v proslavo.

Voditelj Bijoy gleda v nebo in upa. Ura je enajst. Spet zaliva kot za stavo, a skoraj preneha. Ob dveh se nebo umiri in celo sonce pomežikuje izmed oblakov. A kdo bo posedel na mokra tla zvečer?

Igrali bomo! Fantje iz Santinira napenjajo zastore, ki so jih prinesli iz Kalkute. Trideset sarijev je tudi že obešenih. O mraku je bilo ljudi kar črno na polju, pa tudi nebo se je počrnilo.

Zvočnik pripravlja ljudi in igralce. Acetilenove svetilke žarijo in vabijo Bengalce izpod temnih kokosovih gozdov. Zbor udari v melo-

O. Jože Cukale DJ (na levi) s sodelavci na proslavi Tagoreja.

dijo, strastno, proseče. Prva pesem je Tagorjeva: V pozdrav. Druga je sila melodijozna: Saj nisem vreden. Pesnik jo je spesnil v Nemčiji, ko je prejel Nobelovo nagrado. Lahen vetr, lahka je melodija. Glasovi so izvirni, globoki, sigurni, kajti prišlo je petnajst umetnikov iz Kalkute in z njimi koreograf Pinski Roy. Tri ure se nihče ni ganil niti zakašljaj. Le kadar so plesalke zaplesale svojo vilijsko umetnost, so gledalci vstajali, da bi videli bolje. To je čisto poseben svet, ki ga moraš doumeti in doživeti. Kajti za tisto melodijo svojega Pesnika in Vidca bo pustil Bengalec svoje delo, svoja polja in svoje posle. Ko so ljudje odhajali, niso spregovorili besedice, kakor bi se vračali od obhajila...

Onubna, Kelpona, Sadhona, Uma, Sanhya, Rani, Helu in Felicita so žele največ priznanj. Mali Umi pa so pripeli na krilo deset rupij v priznanje. Polovica umetnikov je bila hindu vere. Ko so v maju prišli na skušnjo, so zaprosili, če smejo peti pri blagoslovu. Zanimala jih je Tagorjeva pesem, ki so jo čuli iz cerkve. Znajo tudi Sunil Dattovo: *Goduli sagor he*; po blagoslovu sem jih vprašal, kako jih je zanimala naša molitev. Nisem prejel odgovora, ker so bili vsi preveč pod vtisom, kar so videli in slišali.

Mislim na čas, ki prihaja. Duhovnik se približuje oltarju. Na potu k daritvi ga ustavijo. Dva vernika, žena in en moški mu umijeta noge, prineseta bronasti pladenj, okrašen s cvetovi. To je obred, ki je tako ljub Indiji. Potem duhovnik položi na pladenj kelih in velik ciborij. Sredi luči se dviga bogat dim kadila, da ovije vse zbrano božje ljudstvo v oblak dišav. Evharistična molitev v domačem jeziku preseka glo-

bok molke, in ko se ponovno dviga pladenj v duhovnikovih rokah, tedaj zacingljajo zvončki in udari gong, kakor udarja že tisočletja iz templjev Šive in Rama in Krishne. Bogata simbolika indijskih religij, ki jo je Cerkev doslej prezrla, bo sprejela v svoj okvir nesmrtno, nekrvavo daritev božjega Sina. Šamo Medindijski seminar je dobil dovoljenje za te vrste čisto-indijske liturgije v Bangaloreju v maju tega leta. Mi čakamo ter si od tega dogodka obetamo sila veliko in vemo, da bo Sveti Duh dopolnil med nami, kar je začel v Bangaloreju v Marinem mesecu; takrat bo veselje povabiti hindu-prijatelje iz Kalkute na „aroti“ ali na „Kristodžag“ (blagoslov in daritev sv. maše), ter bodo prišli v svoje. Kajti to gibanje je začel tisti, ki „je bil od Boga poslan in ime mu je bilo Janez“...

Požno v noč je. Igralci so odšli. Jaz sem utrujen in zaspan, a zelo srečen, ker nehoče postajam del tega ljudstva in vlakno njegovega blaga. Po dvajsetih letih dela začanja človek globlje in globlje čutiti, kaj je poklic misijonarja. V moji pet in tri meterski sobici zadoni plošča, ki jo igram vsako noč preden zaspim. Je Tagorjeva: Klaniti amar, koma koro, Probhu!: usmili se, Gospod, moje utrujenosti. Če umrjem na tej postaji, so mi pevci obljubili, da mi jo zapoje pred odhodom in ob grobu. Usmili se, Gospod, odpusti moji utrujenosti, kadar na poti omagam, kadar na poti zaostanem sredi svoje slabosti... Vonj mokre zemlje, kajti spet je začelo deževati, me ziblje v spanje. Budilka bo opravila jutri zjutraj ob pol peti uri svojo dolžnost. Vstalo bo jutro z novim dežjem in novim upanjem. Gospod, blagoslovi Bengalijo...

Prizor s proslave Tagoreja v misijonu o. J. Cukale DJ.

Rabindranat Tagore

POLJUBIL SEM TA SVET

Poljubil sem ta svet s svojimi očmi in svojimi udi;
ovil sem ga v svojem srcu z neštevilnimi gubami;
poplavlil sem njegove noči in dneve z mislimi,
dokler niso svet in moje življenje postali eno —
in jaz ljubim življenje,
ker ljubim luč na nebu, tako spojeno z menoj.

Ce je slovo od tega sveta
prav tako resnica kakor ljubezen do njega,
mora biti smisel v srečanju in odhajanju življenja.

Ce bi ta ljubezen bila prevarana v smrti,
bi črv te prevare razjedel vse stvari
in zvezde bi se skrčile in počrnele.

LJUBIM TO ZEMLJO

To je bilo komaj oni drugi dan,
da sem prišel na tvojo zemljo,
nag in brez imen,
z javkajočim vpitjem.

Danes je moj glas vesel,
ker stojiš ti, moj Gospod, ob strani
in mi napraviš prostor,
da napolnim svoje življenje.

Še ko ti prinašam svoje pesmi v dar,
upam na skrivnem,
da bodo prišli ljudje in me ljubili za to.

Tebi pa je drago odkriti,
da ljubim to zemljo,
ki si me v njo prinesel.

KAKO JE V MADIBIRI

Oče IVAN OBALA, Tanzanija

Če se še spomnite: v enem prejšnjih poročil sem vam povedal, da je v Madibiri potrebno marsikaj zgraditi. Na misijonski postaji smo že precej naredili. Predvsem se cerkev popolnoma razlikuje od prejšnje podobe. Čeden tlak, bleščeč prezbitერი, oltar, ki gleda na zaspane kristjane, pa barve po stenah: podé od sebe vse, ki bi se hoteli naslanjati ob zid.

Tudi zvonik je popravljen. Visok je 30 metrov; zdaj se ponaša z novo streho, nič več ne dežuje vanj, ptiči lahko zdaj mirneje delajo gnezda, zvon se lahko baha s svojim srebrnim, ne več hripavim glasom, in cerkovnik se nič več ne boji, da bi mu kakšna opeka padla na glavo. Vse to pa je terjalo znoja, navora, denarcev in precej strahu, posebno streha. Imel sem dva zidarja in enega mizarja. Mizar se je povzpél enkrat, pa takoj zgrmel nazaj in je prebil dva mesca v postelji s konjsko vročico, to se pravi — sem ga živega ni bilo več.

Kaj pa zidarja? Eden je natančno zmeril višino, potem se je spomnil, da ima doma lepo ženico in tri hčere, pa si je dejal: bolje je, če ne tvegam. Drugi je hotel najprej videti mene: do kam priplezam, kako plezam, kako morem delati, šele potem mi je polagoma poskušal pomagati. Tudi pomočnika sem imel, svojo desno roko, Milana, starčka, ki dela vse, pa ne zna nič. A je od nekdanj živél v misijonišču in mi srce ne da, da bi ga spodil. Torej Milan je bil za pomočnika. A kolikokrat revše ni prišlo na vrh, ker je nujno moral po kakšno reč in je zato vedno odhlačal. Od brezdolja se je potil; predstavljajte si, kakšen vodopad je bil, kadar se je česa dotaknil! Vendar je vzdržal do konca in je razen plače prejel še lepo srajco, klobuk in hlače — dar enega od vas.

Tudi stroji delujejo; potrebna je bila velika potrpežljivost, a gredo. Poslopje samo je bilo deležno nekaterih izboljšav: sobe imajo pod, ne več zibajoč se, marveč trden iz cementa. Stranišča se lahko tako imenujejo in zdaj se lahko umiješ, ne več samo umažeš. Glede stavb po vaseh: tri cerkvene šole, prijazne in udobne, iz precej pločevine, pod katero se da opoldne speči kruh ali ocvreti krompir. A bodi kakor koli: so, otroci pridejo in učitelj ima udoben položaj, kar samo se mu smeje. Prej pod skromnim drevescem zadeva ni šla, zdaj pa...

Cesta, kolikor se nam jo je posrečilo napraviti, je zelo koristna; v tem času nikoli nismo bili odrezani od sveta kot lani. Zgradili smo več mostov, izravnali zemljo itd. Mnogo dela še ostane, pa uspemo dokončati še letos.

Brez dvoma ste slišali govoriti o Masajih, ste videli njihove fotografije, obraze, preluknjane uhlje itd.... Tudi jaz sem jih mnogokrat videl, z njimi govoril; so navadni ljudje, če izvzamemo oblačilo, ki je zmanjšano na en sam črn kos tkanine za ženske in na rdečkast za moške; pokriva pač, kar mu uspe pokriti, ostalo pa pušča odkrito. Nikdar se mi ni posrečilo napraviti fotografijo. Kadar koli sem meril nanje z objektivom, so ali ušli, ali se skrili v svojo cunjo ali pa terjali od 40 do 60 šilingov. Razumete? Pa to ni bila šala; terjatev so mi razložili tako: fotografije bom poslal v tujino in zanje spravil v žep lepe denarce.

Okrog Mandibire je več njiv teh vrlih ljudi. Prihajajo v misijonišče, klepetajo in hočejo vse videti in slišati. Kadar se napotim v vasi, zlasti v Mapogoro, jim obisk vrnem. Vedno so me lepe sprejeli; ženske so od radosti cvilele, možakarji in fantje pa so mi stiskali roko. Na nobenem obisku mi ni uspelo videti kako deklet. Čudno, a svojega največjega zaklada ne puščajo odprtega. Dekleta morajo ostati skrita, dokler ne dobe moža. Videti jih je samo na dan uvajanja, ki je velik praznik s prekipevajočim veseljem.

Tam, kjer se nastanijo, je videti kaj malo. Nizke in ozke kolibe; toliko, da dovolijo spati in zavarovati se pred žgočim soncem. Kakšna kletka za kokoši, vse drugo je na prostem. Z vejami je omejena ograda, v katero na večer zberejo na stotine in stotine glav goveje živine.

Kaj počno ves preljubi dan, vse leto?

Takoj vam povem, da ni lahko prodreti v svet teh ljudi. Prijatelji, prikupni — dā, a če se postaviš pred vrata in se zgolj želiš seznaniti z njihovimi običaji in navadami, že lahko postaneš sumljiv. O njih morem reči samo kakšne malenkosti, do katerih sem prišel s svojo stanovitnostjo.

Za mladeniče in žene velja predvsem tole: tudi če vedo vse, ne vedo nič iz preprostega razloga, ker jim s tujci ni dovoljeno govoriti o svojem zasebnem življenju. Za to so starci. Da jim odpreš usta, je potrebno dati kakšno cigareto ali kakšen drug predmet.

O dekletih sem že omenil, da žive kot na drugem svetu. same zase in čakajo dneva, ko jih prevzame soproga. Za nič jim ni treba skrbeti; na ženitno pogodbo mislijo stari; one si morajo prizadevati le za to, da jim je koža bleščeča in voljna in bodo tako bolj ugajale. Roka ene teh vitkih deklet ne stane manj kot trideset volov.

Fantiči po navadi pasejo drobnico. Drugega ne delajo. O šoli ni niti govora. Večkrat sem poskušal, pa je, kot bi tolkel po skali. Kaj pa naj tudi počno s šolo? Njihovo življenje poteka tako, da hodijo za sledom živine — brez določenega cilja, brez stalnega bivališča. Danes tu, jutri tam. Govore drug jezik, vendar jih je precej, ki tolčejo tudi kisvahili, krajevno govornico. Dokler so dekleta deklice, žive poleg matere, pomagajo zajemati vodo, netiti ogenj in pri drugih domačih

cpravilih. Ko dozore, pa na svidenje!... Fantom pritiče, da pasejo živino. Kadar so prosti, se lahko potepajo, ne smejo si pa postreči s pijačo, kaj šele vpijaniti se, dokler se ne poroče. Na nekatere praznike smejo tudi piti, a tudi na tak dan se je treba držati običaja: otroci zase, fantje zase, ženske spet skupaj, na odru pa veliki starci v slavnostnem oblačilu.

Mladeniči ženejo govedo tudi prodajat, a prodajo samo tista živinčeta, ki jih določi starec, nič več; kupnina gre seveda v žep družinskih poglavarjev. Ti pa res imajo denarja: velikih bankovcev in drobnih novcev; samo ne vedo, kam jih vtakniti, ko nimajo žepov.

Največ pregara žena. Gradi hišo iz pravokotno se križajočih kolov, streho pa sestavi iz govejega blata in presušenih kož. Streči mora otrokom, se brigati za hišo, preskrbeti živež. Da, tudi živež; kajti že se privajajo krajevnim običajem. Do pred kratkim so se hranili s kravjim mlekom, mesom in krvjo, zdaj ne zametajo ne polente ne zelenjave; to se pravi, da tudi oni spoznavaajo, da je to dobro in okusno.

Najbolj umirjeni so starci. Od jutra do večera je njihovo delo to, da pohajkujejo, klepečejo in vedno klepečejo. Denar imajo, hrano tudi, žensk se ne manjka; kaj drugega naj bi poželeli kot sladko in slastno brezdelje.

Če kdo umre — glede tega se je pred kratkim nekoliko spremenilo. Prej so takoj odšli s tistega kraja, truplo so privezali na oslov rep in ga prepustili v hrano hijenam. Zdaj pa komu iz vasi plačajo, da skoplje jamo v gnojišče, kamor polože mrliča; oni pa še ostanejo tam, če jim to prav pride, to se pravi, če je dosti paše in vode; drugače pospravijo šotore.

Najprej so nezaupni; ko pa postanejo prijatelji, so to zares, in tedaj je treba potrpljivosti in jim biti na razpolago. Včasih doživiš v znamenje pozdrava čudne prizore. Nikar se ustrašiti, če vse naokrog popljujejo, celo v roko, da se tvoje bolje oprime. Poslužiti se moraš tudi mleka ali volovske krvi, če ti jo ponudijo.

Ako moram fotografirati, moram biti potrpežljiv, čakati, prositi. Prepričani so, da bom imel velike dobičke, ne da bi pomislili, da je zanje fotografija tabu: po smrti nočejo imeti za seboj nobene sledi. Nikdar ne bo kak Masai obesil svoje fotografije v bedno kolibo.

Poznam Masaie iz dveh pokrajin. Prijatelji smo in res me kličejo „oče Masai“. Resnično so kar dobri ljudje. So visoke in sloke postave, bleščeče kože in lepo oblikovani, skratka: čista rasa. Precej radi se lažejo in te potegnejo, če le morejo, zlasti ako si belokožec. Ko smo se v začetku srečavali, sem opazil, da so jo vsi fantiči popihali; imeli so me za ljudožerca in še v sanjah mi ne bi dali roke. Ženske pa — radovednost je ženskega spola tudi med Masai — so me hotele potinati povsod: po obrazu, po rokah, in zraven vzklikale od začudenja: bela koža itd.

Žena iz
rodu Masai

Pomislite, zdaj stopijo celo v cerkev, kadar pridejo v misijonišče. Gledajo, blebetajo bogve kaj in skušajo posnemati druge. Namesto da bi poklekali pred tabernakljem, delajo to pred mano; nisem še uspel razložiti, kaj tiči v tej kretnji. Korak za korakom — glede pokrižanja smo že kar daleč; vsaj z nogami ne delajo tega znamenja.

Tudi vlada mnogo napravi, da bi te ljudi privedla bliže običajnim potem. A za to bodo potrebna še dolga leta. Toliko bolj, če se vidijo počaščene s svojo fotografijo na bankovcu za sto šilingov.

Veseljé

Poj, da ti mine, mi je govoril ded. Popolnoma prav je imel. V življenju vsakega človeka ne manjka napevov veselja, pa so tudi manj prijetni toni. Vprav preteklo nedeljo, ko sem se vračal iz Mapogore, je bilo tako. Vračal sem se zadovoljen. Odšel sem bil tja, da mašujem, in cesta je bila še kar v redu. Tam sem se sestal s kristjani na shodu, kjer naj bi izbrali sodelavce za gradnjo cerkve. Sem in tja ni vse šlo po vrstici. Smo pač v vročih deželah. Ker mi je bilo ostati zunaj eno samo noč, nisem vzel s sabo nič, le nekaj živeža. Za posteljo sem računal, da mi bo zadosti avto. A ponoči, dragi moji, niti pomisliti ni bilo, da bi zatisnil oči. Komarji so si določili zborovanje prav tam, kjer bi moral jaz spati. Če sem se pokrtil, sem se spotil, če sem se odkril, so me napadli. Dokler sem mogel, sem dal vse sile v boj za uničenje največjega števila

teh drobčenih žuželk. Kadar pa so se mi oči za hip zaprle, tedaj sem takoj prejel znamenja. Tako je šlo vso noč. Zjutraj sem na las tak kot človek, ki prihaja iz gobavskega naselja; ljudje so strmeli, ko so zagledali moj tako zrejeni obraz.

Povratek v nedeljo popoldne je bil bolj razgiban kot, pot tja. Ponoči in zjutraj je deževalo. Cesta je bila močvirje. Da je hujšega ni! Še sem upal, da bom polagoma prilezel do doma. A kaj, ko sem zašel v samo ilovico. Sto metrov. Vsem sem ukazal, naj izstopijo, potem pa sem motor pognal do konca. Na nepojasnjen način sem se pridrsal skoro do polovice poti, ko je začel motor landroverja goniti v prazno. Nič se ni dalo napraviti, kolesa so se vrtela brez učinka, zakaj ves trebuh avtomobila se je udobno zleknil v ilovico. Na vožnjo se ni dalo niti pomisliti. Žal mi je bilo; da bi bil v stanju posneti kako fotografijo z Masai, sem si nadel lepo majico in par prazniških hlač. Pa je bilo kar dobro, saj slike sem že posnel, za ostalo pa bo kos mila in nekaj vode vse uredilo.

Natančno uro in pol znojenja je bilo treba, da sem se izkopal iz jame. O, ko bi se s tem zaključilo! Da se ne bi znova ugreznil, sem pognal stroj na vso paro. Pripaljen, kot sem vedno, nisem niti opazil, da stoji tamkaj drevesa, lepa, debela in visoka. Sem in tja in bum naravnost! Drevo je ostalo pokoncu in niti opazilo ni, da sem ga poljubil na sredo prsi. Pač pa je landrover prejel lep obrunek. Kolo je postalo nepremično. Ko bi trenil, me je obdala množica. Pritekli so, misleč da kak slon podira drevesa. Spet urica garanja, da se je kolo znova lahko zavrtelo, potem pa na pot! Domov sem prišel pokrit z blatom od stopal do svetlih las in z landroverjem, ki mu je ostalo eno samo oko.

A glejte — hudo bi bilo, če bi se take stvari ne dogajale. Življenje bi bilo preveč enolično in žalostno, tako pa se vse sprevrže v ogenj in tek, in že brede landrover bolje. Potrebni je bilo 300 šilingov, pa je že pripravljen na novo pustolovščino, ki bo mogoče bolj vesela.

Prisrčna zahvala

Tako torej, dragi prijatelji, mislim da boste tudi vi utrujeni po dnevu ročnega dela, pisarne itd..., pa tudi če sedite pred televizijskim sprejemnikom z nogami na mizici in dobrim kozarčkom ob sebi — mislim, da se bodo tudi vam oči zapirale. Preden pa vam voščim lahko noč, mi dovolite, da vam rečem še dve besedi.

Prva: iskreno vam želim veselo in sveto veliko noč. Oprostite mi, če bodo ta voščila prišla z nekoliko zamude, kot je že navada. Spet enkrat je imel prav moj ded: jaz sem povsod vse zamujal. Ded je dodajal: Če boš tako kar naprej delal, boš zamudil še poslednji vlak za nebesa. Vsekakor vam obljubljam, da se vas bom vseh še posebej spominjal s prošnjo vstalemu Gospodu, naj vas blagoslovi z dolgim križem, vas varuje in nam da toliko moči, da se bomo lahko še naprej

vzpenjali — vedno s smehljajem na ustnicah, tudi takrat, ko se bo zdelo, da se je vse zoper nas zarotilo. Z Gospodom je vse mogoče in samo z Njim najdemo pravo veselje.

Druga beseda, ki pa mora biti velika kot gora, je ta: iz vsega srca se vam moram zahvaliti. Vedno bolj sem prepričan, da me imate tako radi, kot vas imam jaz.

Posebej se zahvaljujem predragemu g. Karlu Wolbangu CM. Zahvaljujem se mu in pika, drugega mu ne znam povedati; zakaj za vse, kar dela, bi zaslužil spomenik. Hvala, oče!

Potem naj prejmejo moji zahvalo tile: Jakob Kvas za 50 dolarjev; Marija Durjava iz Gorice, ki mi razen paketov zmeraj pošlje še kak bankovec; Jakob Kranjc za 50 dolarjev; Marija Ilija za 60 dolarjev; ta prikupna oseba mora res biti neutrudna; ne vem, kako napravi, da pomaga toliko ljudem. Naj ji pomaga Gospod in jo varuje in ji da življenja za drugih sto let. Zahvaljujem se sestrama Mariji in Marijani Mlinar za 20 dolarjev. To pot moram pripisati obe Kessler, nove, pristnejše vrste. Franku Želetu, svojemu predragemu prijatelju po pismih (4 dolarji). Mogoče se bova lepega dne lahko sešla in si pripovedovala kot dva prijazna starčka. Prav zares, kajti tudi jaz se staram. Gospe Mariji Us za 2 dolarja. Očetu Karlu Wolbangu CM za ostanek, dodan čeku, ki mi ga je poslal po svoji dinamični tajnici ge. Tusharjevi.

Razen tega velja moja zahvala vsem, ki mi še pošiljajo pakete, nekatere prav lepe. Ne da bi se spuščal v nadrobnosti, vam tokrat povem še tole. Znano vam je, da imam več delavcev. Kadar koli dospem domov s pošto, poškilijo najprej v avto, da vidijo, če so v njem paketi. Tedaj se vname boj in vedno se jim posreči polastiti se kakšnega predmeta. Baptista, rejenega, majhnega mladeniča, ki mi pomaga paziti domače živali, vštevši prašiče, je zadnjikrat pritegnila lepa srajca. Bila je svetlo modra, a predolga in preobilna celo za njegovo razsežnost. Všeč mi je bila, pa sem mu jo dal brez ceremonij. Drugega jutra mi je prišel streč k maši. Srajca mu je segala ravno do kolen in je vihrala okrog njega kot zastava. Vsi so upirali oči vanj, posebno dekleta. Nemalo sem se trudil, da ga pridobim, naj mi ne hodi ministrirat v tem oblačilu. Skrajšati bi jo bilo mogoče, a kako urediti obseg? Mož je stvar premislil, prerezal srajco po dolgem, pa po notranji strani zgornjega dela napeljal dve vrvici, ki naj vse povežeta. Stalno mi naroča, naj se zahvalim odličnemu pošiljatelju in mu povem, da je s tako srajco silno počaščen, da se mu kaj takega še ni pripetilo in se mu morda ne bo nikdar več, že zato, ker se v kratkem poroči, potem pa, saj razumete... Prav, dragi moji, še enkrat, hvala iz vsega srca, najboljše želje in da se prihodnjič spet slišimo. Medtem pa: lahkonoč vsem, ki jih vabi spanec.

VERNOST AZIJCEV

ALI MORE KRŠČANSTVO IMETI POMEN ZA LJUDSTVA, KI
SEKULARIZIRAJO STARA VZHODNA VERSTVA?

TISSA BALASURIYA

Tissa Balasuriya OMI je rektor univerze Tomaža Akvinca v Colombu na Cejlonu; narodni asistent gibanja Pax Romana za diplomirance; vodja družbenega instituta Peter Pillai; član katoliškega odbora za vzgojo in državne katehetične komisije na Cejlonu. Študiral je v Oxfordu, v Rimu in na Cejlonu. Je plodovit pisec in soizdajatelj mesečnika v angleščini Quest in revije Virnasuwa v cingalščini.

Pri preučevanju sekularizacije je treba natančno razlikovati med nekaterimi pojavi, ki niso eno in isto, dasi so često tesno med seboj povezani; taki pojavi so: modernizacija s tehnologijo, industrializacija, urbanizacija in sekularizacija. Na Zahodu so te štiri stvari videti v sedanosti bistveno povezane, čeprav je sekularizacija mišljenja in politike nastopila pred modernim razvojem v industriji in življenju po mestih. V azijskih deželah je z izjemo Japonske poljedelstvo še vedno zaposlitev 70 do 80 odstotkov prebivalstva; mesta se sicer naglo razvijajo, vendar dajejo streho le majhnemu delu prebivalcev.

V Aziji lahko razlikujemo med a.) političnim pojavom, da je civilna oblast ločena od verskih ustanov in skupin; in b.) ideološkim pojavom, ki je naravnano na gledanje vseh vprašanj izhajajoč od „tostranskega“ zanimanja, in ki včasih izključuje in zanikava obstoj katerih koli „onstranskih“ ali duhovnih vrednot. Sekularizirajoči vpliv gre lahko v smeri liberalnega individualizma ali pa kolektivizma, recimo marksističnega navdiha; lahko je demokratski ali totalitarističen, na skrajni desnici ali levici.

Vse azijske dežele teže danes po hitrem tehnološkem napredku v industriji, trgovini in poljedelstvu, da tako zagotove vsakemu državljanu sredstva za dostojno preživljanje. Tehnološki napredek, pa bodi še tako težak, za azijske dežele nikakor ni potrata, marveč je eden nujnih pogojev za obstoj. Prav tako je resnična obratna plat: tehnološki razvoj preteklih desetletij je omogočil bivanje mnogih stotin milijonov Azijcev, ki drugače ne bi nikoli uzrli dnevne luči ali pa bi pomrli kot dojenči. Brez moderne tehnologije

bi Aziji umrli od lakote — in to ni zgolj dozdev, marveč krepka resničnost.

Razumljivo je torej, da hočejo azijski voditelji nepotrpežljivo doseči hiter tehnični napredek in da so malo naklonjeni oviram na njega poti — tudi če so verske vrste. Azijska verstva so rada tradicionalistična v vrednotenju, utrjujejo ljudi v družbeni negibnosti in prezirajo pobude za tvorni dvig. Delitev na kaste, družinske zadruge, združevanje in ločevanje po veri, bogastvo verskih ustanov in slabo gospodarjenje z njim, svete krave, fatalistično pojmovanje življenja — to je nekaj takih pojavov, katere skuša gospodarski in tehnološki razvoj pomesti. Vendar ne gre razumeti te pojave kot srčiko katerega koli velikega azijskega verstva.

SEKULARIZIRANA POLITIKA... ŠTUDIJ RAZNOLIKOSTI

V Aziji je vedno bila tradicionalna povezanost med vero in politiko, akoravno verske skupine niso tako organizirane, kot je zahodna cerkev. V našem času je prišlo do cele vrste rešitev vprašanja o razmerju med cekvijo in državo; lestvica teh rešitev se razteza od ateistične kitajske republike do pakistanske islamske republike in novega Izraela. Indijska ustava loči državno oblast od verske pripadnosti in jamči svobodo za vsa verstva. Zakonodaja te države skuša doseči enotnost v civilnem pravu za vse prebivalstvo.

V Indiji je bil sekularizem v politiki logična posledica nuje, da se zlijeta v narod hindujska večina in močna manjšina 50 milijonov muslimanov. Tradicionalna hindujska strpnost in grenke izkušnje verskih sovraženosti v Evropi in Indiji, pa še liberalno demokratična tradicija britanske miselnosti so prepričale indijske voditelje po dosegi samostojnosti, da je edino modro ravnanje za državo nevtralnost v verskih zadevah, kar pa nikakor ne pomeni brezverstva. Indijski poskus glede političnega sekularizma se je v zadnjih dveh desetletjih izkazal za zelo uspešnega; vendar so bile potrebne na višini držav-članic Indijske zveze prilagoditve verskim in plemenskim razliknostim. V tem pogledu je Indija gotovo pomirjevalec za ostalo Azijo.

Preučevanje dogajanja v Aziji po pokaže, da sta Indija in Japonska izjemi v sekularizaciji politike. Komunistični režimi na Kitajskem, Severni Koreji, Tibetu in Severnem Vietnamu so materialistični in zato po nazoru sekularni; niso pa sekularni v tem smislu, da bi bili versko strpni.

Kjer je islam vera večine, si prizadeva, da bi bil najtesneje povezan s politično oblastjo. Pakistan je nastal po vdoru vere v politiko; je vse prej kot sekularno usmerjena država. Malazija vpleta islam v svojo ustavo; Indonezija je islamska republika in v arabskih deželah je islam uradno verstvo. (V Indiji so muslimani manjšina, zato pospešujejo izključno svetno usmerjenost države kot zaščitnice njihovih pravic, in ta manjšinski položaj ustvarja v indijski muslimanski skupnosti nekakšno družbeno življenjsko silo in razgibanost.) Politično uveljavljanje islama v teh deželah pa ne pomeni,

da se je kulturna in celo ideološka sekularizacija izobraženih stanov zato zaustavila ali vsaj upočasnila.

V skupini držav z budistično večino: Burma, Cejlon, Tailandija, Kambožja, Južni Vietnam, Laos in do nedavnega Tibet je vez med vero in državo ustavno manj trdna, vendar so v zadnjih letih budisti pokazali namen dobiti večji nadzor nad državo. Nekateri skušajo doseči priznanje budizma za uradno državno vero z različnimi stopnjami strpnosti za druga verstva.

Kristjani so bili v Aziji na splošno za državno nevtralnost v verskih zadevah — morda z izjemo Filipinov, kjer so v večini.

NIHANJA IN NASPROTJA

Medtem ko ostaja v raznih jugovzhodnih azijskih deželah vera bistvena sestavina politike, so na delu sile, ki teže po sekularizaciji miselnosti v mlajših rodovih, posebno v območju mest. Tudi izobraženi izbranci med odraslimi so že sekularizirani v svojem gledanju na vero, češ da nima važnosti za politično in gospodarsko mišljenje. Študij, zlasti v osredju kakšnega zahodnega jezika in posvečen znanstvenim panogam, navaja k bolj razumskemu in kritičnemu postopanju. Zahodnjaška vzgoja usposablja Azijsce za občevanje z duhom renesanse, francoske in ruske revolucije in liberalno demokratskega izročila angleško govorečih narodov. Množična občila, predvsem radio in kino, vzpostavljajo stik azijskih množic z navadami in mišljenjem bolj razvitih ljudstev na svetu. Urbanizacija pomaga rušiti tradicionalni družbeni sestav in vrednostno lestvico, univerze pa porajajo novo vodstveno izobraženstvo, ki na vse, vštevši versko žiljenje in vrednote, gleda z razumskega stališča.

V takem razvojnem stanju čutijo mnogi Azijci, kako se jim osebnost cepi med sprejemanjem celotnostnega načina življenja, kot ga je gojila preteklost, in nagnjenjem do znanstvenega duha in demokratične svobode v modernem življenju. Tudi prelom med rodovi ima v Aziji svojo značilnost: starši so pogosto na strani tradicionalnega, strogega, verskega, na stvari ne navezanega načina življenja, medtem ko se zdi, da otroci sprejemajo posvetno pojmovanje in dvomijo nad ustaljenim načinom življenja in nad tradicionalnimi vrednotami.

STRAN OD TEMPLJEV

Uradne pripombe so nas privedle do jedra vprašanja glede razmerja med sekularizacijo in vero v Aziji. Nedavno je študijski krožek katoliških azijskih strokovnjakov v mestu Colombo na Cejlonu dognal, da v večini azijskih dežel mlajši rod, pa tudi del starejših izobražencev ni natančen v izpolnjevanju tradicionalnih verskih dolžnosti. Po vsej priliki je islam najbolj sposoben, da ohranja zvestobo verskim opravilom in običajem. V mnogih hindujskih in budističnih deželah, prav tako na Kitajskem in Ja-

JEZUS, DOBRI PASTIR
V KITAJSKI UMETNOSTI

ponskem, mlajši rod ne obiskuje templjev. Na Japonskem je velik del celotne družbe videti zunanje materialističen, in templji so postali narodni spomeniki. Kaže, da prebivalci modernih velikih mest v Aziji nimajo več volje zudeležbo pri verskih obredih, kot jo imajo v Zahodni Evropi, kjer je razvoj razkristjanjevanja star že desetletja ali stoletja. V Aziji je do tega prišlo kasneje, a ne na drugačen način.

Tako je ob naporu vlad in starejšega rodu, da podpro vero, celo z državnim varuštvom in denarjem, opaziti ohlajanje mladega rodu, vsaj kar se tiče zunanjih verskih dejanj. Tudi to je deloma v zvezi z zlimi pojavi, ki pridejo z modernizacijo. Narašča neki hedonistični materializem, ki so mu v pomoč anonimnost mestnega življenja, filmi, tisk, svobodnejši odnosi med spoloma, svetna izobrazba brez verske vzgoje in povečane možnosti za uživanje in slabe navade. Nedvomna znamenja pričajo, da uvaja sekularizacija z modernizacijo v azijska mesta poganstvo, ločeno od verskih vrednot, katerega grdoba se pogosto skriva za ščitom razvoja in napredka. Ponavadi je sestavljeno iz najmanj hvalevrednih potez vzhodne in zahodne civilizacije.

POTREBNA JE SPODBUDA K VELIČINI

Vendar sekularizacija sama po sebi ni nujno pojav, ki niža višino in slabi duha. Nje kritično in razumsko ravnanje in nje iskanje pragmatične vrednosti nedvomno razkrajata dober del tega, kar je zunanje ogrožje azijskih verstev. Moderniziranim Azijcem se vera kaže tako malo pomembna za njihove upe in težnje, da včasih postane razvoju nasprotujoč pojav. Zato se, često v dobri veri, nagibajo k opuščanju verskih vaj. Dobrine starih verstev se jim vidijo malo pomembne za njihovo vsakdanje življenje. Ne prenehajo imenovati se pripadnike svoje vere, celo verujejo še naprej v jedro нравnih in duhovnih naukov velikih učenikov, toda zdí se, da tradicionalni okvir božjega češčenja in izrazov vernosti ne zadošča več njihovemu razumskemu prepričanju, tudi če v tem okviru še vztrajajo.

Dalje lahko sekularizacija pomaga verstvom, da se očistijo marsikaterih brezpomembnih dodatkov, ki so se nanje v stoletjih prilepili. Papež Janez XXIII. je dejal, da se je na ubogega ribiča Petra stolu skozi stoletja nabralo veliko cesarskega prahu in da je imel vatikanski koncil namen vzpostaviti ga v prvotni čistosti in preprostosti. Isto se da reči o azijskih verstvih; ta so bila preveč tesno vpletena v tkivo družbeno-kulturnega življenja starih skupnosti, ki se zdaj nagle spreminjajo.

Moderna doba poziva stara verstva, naj se očistijo mračnejših naukov in prazne obrednosti. Prodreti morajo do jedra svojega vzvišenega oznanila s kritičnim preučevanjem svojih svetih besedil, naukov in duhovnih voditeljev in dati svojim obrednim opravilom tehtnost, ki bo nekaj pomenila hrepenjenju in težnjam sodobnega človeka. Moderni Azijec često ni v resnici brezveren, temveč išče smiselno vero. Osrčje vseh starih azijskih verstev vsebuje čudovite nauke, ki morejo navdihniti današnje ljudi v njih pleme-

nitejših prizadevanjih v dobro človeštva. Mahatma Gandhi je bil velik svetnik vernosti, obenem pa silen revolucionar, in je zadal smrten udarec ne le britanskemu imperializmu, marveč tudi socialnim krivicam v indijski družbi. Jawaharlal Nehru, čeprav na zunaj nič ne dolguje vernosti, je bil največji Gandhijev učenec: znal je v sebi povezati nekatere najodličnejših prednosti vzhodnih in zahodnih duhovnih izročil in jih posredovati na tak način, da so lahko navdihovala Indijo mnogih ras in verstev; bil je največji apostol strpnosti in poštenja v medsebojnih odnosih v osvobojeni Indiji.

Naloga azijskih verstev sredi hitre družbene preobrazbe je torej ta, da sežejo v središče teženj modernega človeka in da razlagajo vdanost Bogu (ali vero) na njemu primeren način. Danes ne sme biti ovira za razvoj, marveč pogonska sila obsežnih revolucionarnih sprememb, katere edine morejo azijskim milijonom življenje napraviti vredno življenja. Azijci potrebujejo gospodarski razvoj in socialno pravičnost, in vsa verstva vsebujejo osrednje sporočilo, ki hoče, da ljudje spodobno živijo in so pravični in dobri do vseh.

Na nesrečo delajo organizirana verstva pogosto vtis, da so na strani nedopustnih predpravic, da se sporazumejo s socialnimi krivicami in da uče — le uporabljajo druge besede — pasivnost in moči dušečo brezbriznost. Ako se verstva ne prebude in naravnost ne odgovore na poziv časa, bo moderna sekularizacija najbrž privedla do splošnega zatona vere, in pri tem bi bili vsi na izgubi.

KAJ PA JE S KRŠČANSTVOM?

Krščanstvo more v tem azijskem položaju pomagati na poseben način. Ima namreč že izkušnje s sekularizacijo v zahodnih deželah; razen tega ima pozitivno telogijo za razvoj sveta in človeka. V Aziji mu je iti še dolgo pot, preden bo lahko globoko navdihnili azijsko revolucijo rastočih pričakovanj, posebej še pričakovanja pravice. Četudi je marsikateri teh idealov bil sprejet v stiku Azije z Zahodom, je organizirano krščanstvo daleč od tega, da bi v njem videli zavzetega borca za te težnje.

Poslanstvo krščanstva za druga verstva ni v prizadevanju, da se razširi na njihov račun, marveč da pomaga zaznati splošne duhovne in npravne vrednote vseh verstev in da obvaruje druga verstva pred tem, da bi postala posvečeno zavetišče mračnjaštva in nerazumnosti ali zatočišče posebnih pravic. Azijska verstva morajo sodelovati pri gradnji mostu med sedanjo stvarnostjo in željami ljudi v Aziji in vzori svetosti in službe skupnosti, ki jih predlagajo vse velike religije. To je globoko ekumensko poslanstvo krščanstva v Aziji, in na to nalogo se obrača pomajhna pozornost, celo v luči koncilске izjave o razmerju do drugih verstev. Sedanja kriza zajema duhovne vrednote vseh verstev, in krščanstvo, ki bi se zazrlo izključno v notranjost, bi komaj kaj pomagalo v premagovanju te krize.

Krščanstvo v Aziji mora pokazati svoje pravo bistvo, ki propoveduje

osvoboditev in prostost v Kristusu za službo človeku v njega naporih za uresničitev boljšega in bolj pravičnega družbenega reda. Kristjani morajo biti pravi revolucionarji, razglašati morajo v besedi in dejanju dostojanstvo človeka, njegove pravice do vrednega načina življenja in spoštovanje samega sebe v svobodnem in pravičnem svetu. Poslanstvo Cerkve je treba znova od kraja premisliti, da Cerkev ne bi bila drobec zahodnega krščanstva — kar sedaj odklanjajo celo na Zahodu — v naglo se spreminjajoči Aziji, ali kolonialni ostanek v svobodni, sekularizirani azijski civilizaciji. Na nas je, da izberemo.

Priložnosti za pravo in nesebično službo, ki naj jo krščanstvo opravlja v Aziji, je mnogo; a le prevečkrat se ubadamo z nepomembrnimi malenkostmi, ne znamo pa brati znamenj časa. Naša kateheza se mora temeljito preusmeriti v skladu s razvojem; naša liturgija se mora osredotočiti in doseči prizadetost in sodelovanje, ne pa biti skupek tujih obredov; naš ekumenizem se mora na široko odpreti, da vključi vse ljudi; naš socialni nauk se mora spopolniti, da bo navdihoval napredek na vseh stopnjah. Krščansko občestvo more resnično biti čudovito znamenje zgrajenih osebnosti, ki so moderne in posvetne v zdravem smislu, obenem pa globoko verne in poduhovljene. Nesreča je v tem, da tako slabo vidimo to obsežnost poslanstva, pričevanja in službe med azijskimi cerkvami, razdeljenimi celo med subo.

AZIJSKA PROŽNOST

Od pradavnih časov so bila azijska ljudstva odprta različnim kulturnim tokovom. Po svojih verstvih in kulturi so globoko vkoreninjena; tako globoke vkoreninjenosti najbrž ne občuti noben drug kontinent, razen morda Evropa. Navkljub brzim in revolucionarnim spremembam, ki jih povzroča modernizacija, imajo Azijci na splošno globok smisel za kulturno in duhovno strnjeno in to jih povezuje z neštevilnimi rodovi preteklosti in jim daje neko trdno mirnost nasproti globokim življenjskim vprašanjem in neizododam. To odpornost krepe stara verstva — njih sveta besedila in najvišje smernice.

Tudi ako bo sekularizacija temeljito preobrazila azijsko prizorišče, smemo upati, da bodo naslednji rodovi ohranili to kulturno in duhovno usmerjenost. Ali bodo verstva, kot so zdaj organizirana, preživela hitro se razširjajoče vplive sekularizacije, je zelo odvisno od njih sposobnosti, da se postavijo na čelo sedanje azijske revolucije, namesto da bi ji bili cokla.

Azijske dežele bodo imele v prihodnjem stoletju vodilno vlogo v svetovni zgodovini. O tem, ali bo ta vloga dobra ali zla, bodo močno odločali nagibi, ti pa so tesno povezani z bodočnostjo teh starodavnih verstev. Male diaspore kristjanov v Aziji imajo lahko pomembno vlogo v usmerjanju azijske revolucije, človeške usode sploh, če se bodo prikopale do bistvenih zahtev svojega poslanstva sredi sodobnih izzivov, naperjenih v vsa verstva.

(Poslovenil Alojzij Geržinič)

SREČANJE Z MUSLIMANI

S. IVANKA POKOVEC FMM, MALAJA

Misijonarji se srečavajo z islamom, zlasti na zdravstvenem področju. Pogosto nastajajo ovire zaradi njihovih običajev. To je dalo povod, da je naša provincialka povabila več govornikov, da nam razložijo te običaje in nas poučijo, kako naj se ravnamo v odnosu do muslimanov. Odzvalo se jih je sedem: zdravnik, profesor, sociolog, inženir, televizijski reporter v pokoju in neka Amerikanka, ki je organizirala vse priprave. Vsi ti so člani „Malaysian Sociological Research Institut“.

Zanje je bilo to povabilo kakor strela z jasnega. Ob otvoritvi so dejali, da se nikdar niso nadejali, da bodo kdaj govorili pred tako publiko. Bil je tam škof, okrog 30 duhovnikov, nekaj laikov in 45 redovnic.

„Kako da se sestre in duhovniki zanimajo za islam“, to je bilo prvo vprašanje. Med katoličani so se pa našli tudi nekateri verniki, ki so dejali: „Kaj nas brigajo muslimani, pustimo jih pri miru“.

Ko je mati provincialka razložila razlog tega sestanka, je podala svoje predavanje ga. dr. Siti Hasman, zdravnica. Razložila nam je, da so običaji nastali tekom stoletij in so ponajveč praznoverje, katerega se pa ne da tako lahko odpraviti. V življenju vsakega Malajca prevladuje dvoje: kot musliman je vsak navezan na islam in kot Malajec je navezan na običaje.

Islam je prišel sem iz Arabije med 13. in 16. stoletjem in se vcepil v domače običaje. Koran na primer predpisuje muslimanu, da skrbi za zdravje. Zato naj se umije pred jedjo in v drugih podobnih okoliščinah. Sčasoma je ta predpis postal le zunanji obred ob nekaterih posebnih dogodkih: porod, obreza, zakon. Koran zapoveduje post. Toda za bolnike, noseče žene, popotnike ni obvezen. Vendar se ljudje tudi v teh okoliščinah pogosto postijo in v boleznih ne sprejmejo niti zdravil niti injekcij. Post ni obvezen za otroke, a starši jih navajajo k postu od tretjega leta dalje. Vsi predpisi, ki govorijo o snagi, naj bi imeli za cilj telesno in duševno zdravje.

O bolezni imajo napačno pojmovanje, ker verujejo, da Bog da bolezen. Če žena na porodu umre, gre naravnost v nebesa. Tudi otrok gre v nebesa, če umre, in potem pomaga materi, da še ona pride za njim. To verovanje povzroči več hudega kot dobrega. Posledica je velika brezbržnost v družinah. V bolezni gredo največkrat najprej k „bomoh“ — čarovniku in zapravijo ves denar. Ko je že vse prepozno, pa pridejo k zdravniku.

Popoldne je bil govor sociologa, ki nam je pokazal sedanje stanje Malajcev. Koran skrbi, da se človek ne naveže preveč na dobrine tega sveta, posebno ne na denar. To pogosto napak razumemo in v lenobi in brezbriznosti ne iščejo pravega napredka. Na primer: neki zidar je bil zelo vesten in marljiv pri delu in mu je delodajalec povišal plačo. Naslednjega dne ga ni bilo na delo. Ko ga je mojster vprašal, zakaj ni prišel, je rekel: „Zdaj ko več zaslužim, lahko vzamen en dan počitka več“.

Profesor, ki je govoril naslednji dan, je po rodu Arabec. Predstavil nam je muslimansko vero kot bolj zahtevno od katoliške. Vsaj njemu se tako zdi. „Ko sem nekoč bral encikliko Rerum novarum, — je rekel —, bi lahko nadomestil besedo Cerkev z besedo islam, tako je vse podobno koranu“. In še to: „Ko vi greste k maši, mirno sedete in poslušate lepo glasbo. V mošeji pa ni nič takega. In kako strog je naš post!“

Četrti predavatelj je bil majhen mož, ki nam je v zabavnem slogu predstavil veliki problem, kako je mlada generacija napram islamu. Vse molitve, poučne knjige in koran so pisane v arabskem jeziku. Veliko ljudi je še nepismenih. Ti, ki hodijo v šolo, se pa učijo v domačih jezikih. Tako je arabščina le za manjšino izobražencev, ki študirajo verske knjige. Mladina pa hoče razumeti, kaj jih starši učijo, in vedeti za vzroke predpisov. „Moji otroci me včasih prosijo, naj jim razložim ta ali oni obred, a jim ne morem ustreči, ker ne znam arabski“, je dejal.

Neka sestra ga je vprašala, kakšna je vloga žene v družinskem življenju in v socialnih odnosih. „Nalašč nisem govoril o tem“, je rekel. „Žensk ne poznam, one so vedno za menoj. Naj dr. Hasman odgovori na to vprašanje. Po mojem mnenju še niso zmožne dvigniti se na višjo stopnjo.“ Dr. Hasman ni bila iste misli. Ona sama je zdravnica in ve, da so žene zmožne višjih vlog.

Tudi Amerikanka je govorila o mladih, „ki trkajo na vrata; če so vrata zaprta, bodo šli skozi okno; in če je okno zaprto, bodo šli skozi streho“. Do tega bo prej ali slej prišlo, ker je vsa oblast, verska in civilna, v rokah države. Nedavni nemiri so pokazali, da v globini vre.

Zdelo se nam je, da islam čuti potrebo, da se poglobi v svojo vero in se vrne k „studentem“ kakor Cerkev. Samo zanj je to težje, ker nima nobene trdne podlage. Ne more reči: Jezus je učil..., Peter pravi..., Pavel razlaga.

Ob koncu nam je bilo naročeno: Vi pojdite po vaseh in poučite preproste ljudi, da islam ni v nobenem pogledu nasproten napredku, le treba ga je prav razumeti.

Za vse poslušalce sta bila ta dva dneva z muslimanskimi brati pravo odkritje in nam bo ostalo v trajnem spominu. Kakšna razlika, odkar nam je papež Janez XXIII. „odprl okno in veje svež zrak“. Tudi muslimani so zdaj bolj dovzetni, vsaj v tej deželi, kamor je islam prišel že malo oslabljen in ne več v prvem navdušenju in bojeviti gorečnosti.

naši misijonarji pišejo

MISIJONAR MAJCEN - TEŽKO OBOLEL

Malo je manjkalo, pa bi danes našega vietnamskega misijonarja Andreja Majcena SDB ne bilo več med slovenskimi misijonarji na misijonskem polju, ampak bi že bival v večnosti, pričakujoč ali uživajoč plačilo Večnega Misijonarja — po 34 letih misijonskega žrtvovanja na Kitajskem, v Hongkongu in Vietnamu.

Koncem avgusta smo namreč prejeli od misijonarjevega sobrata dr. Antona Vodeta SDB iz Italije sledeči prepis pisma, ki mu ga je 23. julija tega leta pisal misijonar iz bolnice v Nhatzangu v Vietnamu:

Predragi!

Tokrat ti pišem iz amerikkanske bolnice v Nhatzangu ob morju. Danes je dva tedna, kar me je napadlo in sem se onesvestil. Ameriški zdravnik je konstatiral, da ti niso moje običajne starostne slabosti, pač pa neke vrste črna kuga (peste bubonica). Ta bolezen je doma v dalatskem okrožju. Odkril jo je francoski zdravnik dr. Jersin med tukajšnjimi domačini (Vohovci) in zato Vietnamci niso radi živeli v teh krajih. Bolezen prenašajo podgane: dovolj je, da kaj vdihaš ali poješ, kar so podgane pogrizle. Pojavi se navadno pod pazduho ali v dimljah, kjer se napravijo velike črnordeče ote-

kline ali bule, in je zelo nevarna.

Kakor hitro so bolezen ugotovili, me je helikopter v 45 minutah prepeljal v tukajšnjo bolnico in so me začeli zdraviti. Najprej so mi zveli vso kri in mi natočili nove. Zdravljenje je koj od začetka dobro kazalo. Seveda mi je bilo nekaj časa zelo hudo, a sem vse žrtvoval za moje drage novince, ki sem jih pustil v Tram Hanhu. Ameriški zdravniki in njihovi pomočniki so me neprestano hodili gledat in fotografirat mojo bulo, češ da je to tudi zanje prvi primer. Po osmih dneh injekcij je bila infekcija premagana in niso več hodili okoli mene z maskami pod nosom... Moj vietnamski zdravnik se je kar čudil, ker me ni več bolela glava in nisem kašljal, kajti tu kuga napade tudi pljuča in potem zaide v kri, kjer prestriže nit življenja.

Seveda, tudi jaz sem se vpraševal, kje bo grob moj... Vedno sem mislil, da bo tam v našem tramhanškem gozdiču pod kakim visokim borovcem s kako zasukano in zavito vejo, ki se še upira tropskim viharjem. Ptički bi mi čivkali, ko bi se ustavili v košatem vrhu, in morda še dolgorepa opica „vuong“ bi v zgodnji jutranji uri, ko sonce vzhaja, pela svoje daleč odmevajoče melodije...

Toda ljubi Bog je v svoji dobroti tokrat še prečrtal moje posmrtno pismo in hoče, naj še delam pokoro iz ljubezni do Srca Jezusovega. Kanadski francoski redemptorist mi prinese vsak dan obhajilo, ker še ne morem stati na nogah. Tudi ameriški vojaški kurat, ki je bil operiran, je tam blizu mene v sobi.

Danes mi bodo, če sem prav razumel, potegnili iz rane gnoj, ki pa ni več kužen. Moderna medicina je silno napredovala. Upam, da bom kmalu okreval.

Ta mesec je 'hudiček' z veseljem pomigal nad našo hišo. Kakor veste, zidamo 40 metrov dolgo poslopje, zgoraj bo spalnica, spodaj učilnica. V te prostore bomo 25. julija sprejeli skupaj 180 aspirantov. Imeli bomo dva šesta in dva sedma razreda, kar bi po starem ustrezalo prvi in drugi gimnaziji. Nekaj dni preden sem zbolel, je monzon (tropski veter z nalivi) odnesel polovico strehe. Pločevinaste strešne plošče so z ostrjšem vred odfrčale. Ubogi ravnatelj je poprosil Amerikance in ti so mu zastonj dali 500 novih najboljših plošč. Delo se je pa seveda zelo zakasnilo.

'Rogač' nam je zagodel še drugo. Novinec Andrej Hoan, ki mi je noč in dan stregel, ko sem zbolel, se je tudi nalezil kuge; zraven pa še aspirant Fung. Trije bolniki v eni sami hiši! Pravijo, da so mojo sobo razkužili... Bog nas tepe, preskuša, očiščuje. Lahko rečem, da v naši hiši, v noviciatu in aspirantatu vlada duh svetosti. Vsi se trudijo, posebno še novinci, da bi se posvetili v božji ljubezni, sledeč Kristusu, ki je bil ubog, čist in poslušen, ter tako hodil do konca po poti salezijanskega karizmatičnega poklica.

Pred menoj sta dva važna datuma: 25. julija se začne novo šolsko leto za aspirante. Naj jih Marija vodi in va-

ruje! — 4. avgusta bo okoli 35 novincev začelo duhovne vaje in s tem noviciat. To bo težko delo za moje stare kosti. Biti magister je lep način, da se lahko posvetim, ko posvečam druge. Zelo sem Bogu za to hvaležen, čeprav sem globoko prepričan, da sem revček Andrejček in neveden. Pa naj bo vse v večjo čast božjo in za zveličanje duš!"

Misijonarjev sobrat dr. Vode pa je temu misijonarjevemu poročilu dodal tudi naslednje vrstice iz drugega pisma misijonarja Andreja Majcna, v katerem se ta takorekoč za vsak slučaj poslavlja od vodstva slovenske misijonske akcije v zaledju:

„Prečastita gospoda Wolbang in Lenček! — Včeraj sem pripravil za vaju pošto, ki mi je prispela v četrtek. Danes sem pa prejel novo pismo od g. Majcna, za vaju pa kar skupno pismo. Hitro sem ga pretipkal in vama pošiljam kopijo, da bosta na tekočem!"

Tole piše misijonar Majcen:

„Prečastiti gospod Lenček, predragi gospod Wolbang! — Oprostita mi, da vama pišem skupno pismo. Po božji dobroti še živim in me 'peste bubonica' ni še odnesla. Sredi julija sem zbolel. K sreči je nek ameriški zdravnik bolezen odkril in so me nezvestnega s helikopterjem prepeljali v to ameriško bolnišnico. Podelili so mi takoj poslednje zakramente, mi premenili kri in drugo. Na dan sv. Vincencija sem se čutil že boljšega.

Moje misli so bile pri vas, dragi gg. lazaristi. Že mesec prej sem se spravljaj k pisanju članka za Katoliške misijone in tudi da izrazim voščila h godu g. Ladislava, pa sem čutil, da nekaj le ne gre. Delo za novince me je vedno bolj izčrpavalo. Želel sem reči svoj Bog plačaj vsem gospodom in mi-

Misijonar Majcen v skupini sbratov in aspirantov, sedi četrty od leve na desno, poleg domačega škofa.

sijonskim dobrotnikom, ki mi stoje ob strani s svojo denarno, duhovno in moralno pomočjo že od leta 1935 in so mi marsikaj pomagali v mojem misijonskem idealu.

Zdaj sem zunaj nevarnosti in ckušbe ni več. Zdravniki se trudijo, da bi ustavili paralizo vitalnih organov in mišic. V primeru, da bi kužne infiltracije krvi in pljuč ne mogli ustaviti, bom pač moral dobro uporabiti ta čas za pripravo na srečno smrt, biti vedno bolj združen z Jezusovim božjim Srcem in prositi Boga — in vse, vse — za odpuščenje, zaupati v Marijo. Don Bosko je rad pel: Siamo peccatori, ma figli tuoi... Et in hora mortis nostrae suscipe... Prosim, pomagajte mi, da bom znal sveto preživeti vsak

trenutek, ki mi še ostane, in vedno izpolnjevati najsvetejšo voljo božjo.

Pišem vam po g. Vodetu, ki ga prosim, da vam te vrstice pošlje. Tu nimam nobenega naslova, spomin pa tudi ni zvest, ker se hitro utrudim.

Oprostite mojemu pisanju, saj pišem v postelji leže, kot pač morem.

Zbogom, dragi gospod Karel, predragi g. Lenček, s hvaležnim srcem vas pozdravljam in se priporočam v vaš memento. Zbogom, dragi dobrotniki!

Vsem vedno v S. J. in M. vdani.
(Nha Tzang, 28. avgusta 1969)

Nekaj dni po tem pa smo že prejeli od misijonarja novo pismo, ki je

že skoraj pregnalo moreči strah pred najhujšim v težki misijonarjevi bolezn:

Pisano na bolniški postelji v Nha Tzangu, 1. 8. 1969.

Predragi gospod Lenček!

Moje zadnje pismo je bilo kot nekako poslovilno pismo. Danes, po dveh tednih moje bolezni, se zdi, da bodo, če ne bo komplikacij, ukrotili nevarno bolezen, ki se je hotela vgnezditi v moji nogi. Iz rane, ki mi jo je kirurg narezal, teče gnoj, kar je dobro znamenje, kot pravijo.

Tako imam mimogrede priložnost, da se odpočijem od dela, kajti bil sem zares zelo izčrpan pri formaciji novincev, bodočih misijonarjev v njihovi pripravi na zaobljube.

Hvala Bogu, tu v Vietnamu razne pokoncilске novotarije nekaterih po svetu še niso prišle do veljave. Vendar je treba naše vietnamske kandidate pripraviti na vse in jih utrditi v zdravem koncilskem duhu. Sem že 34 let med azijskimi narodi, posebno med Kitajci in Vietnameci, pa mi je nekoliko lažje razumeti njihove značaje in jih upoštevati pri individualni vzgoji posameznika. V bodoče bo moral biti vodja novincev in bogoslovcev gotovo kak Vietnamec ali Kitajec, ki bo še bolj razumeval posebnosti vzhodnega temperamenta. Na posvetih predstojnikov se to večkrat podčrtava. Tudi starost novincev bo morala biti večja kot doslej — vsaj 21 let za prve obljube — da se tako bolj zrelo odločajo. Tu v Vietnamu zahtevamo vse klasične preduniverzitetne študije za klerike ter čim višje tehnične preduniverzitetne študije za sobrate laike. Tako so boljše pripravljeni za bodoči apostolat v šolah in drugod v novem svetu. Kajpada bo za gotove primere odprta pot tudi za položaj brata laika 'fac totum'.

Na Marijino vnebovzetje bo spet 15. mojih novincev delalo zaobljube, kakih 34 mladeničev pa bo vstopilo v noviciat, 22 za klerike in 11 za laike. To je zame dan notranje sreče, kajti vidim, da delo, ki sem ga organiziral pred tolikimi leti, rojeva lepe sadove. Bog daj, da bi vsi ti moji novinci mogli nemoteno nadaljevati misijonsko delo v tej tako lepi in nade vzbujajoči deželi. Te dni bo tu blizu moj prvi novinec Vincencij Kvuž zapel prvo svojo mašo v svoji domači fari ob navzočnosti svoje stare matere in ob bratu, mojem salezijanskem gójencu, Mihaelu, ki mu bo stregel pri tem najsvetejšem duhovniškem opravilu. Sveti duhovniki so pravi učitelji ter posvečevalci ljudstva božjega in vietnamski katoličani jih globoko spoštujejo. Ljudstvo je tu zelo verno in pobožno. Molitve donijo iz svetišča sleherni jutro, ko večina pristopi k svetemu obhajilu; tudi k večernim molitvam prihite v cerkev in molijo rožnivenec. Upajmo, da bo ta dobri duh še dolgo ostal v vrstah klera in božjega ljudstva v tej trpeči deželi.

In o vojski, o kateri toliko govorijo radio, časopisi in revije, ne boste rekli nobene besede? boste vprašali. Res je, rdeči gverilci tu in tam dokažejo svojo prisotnost, toda na splošno nas puste pri miru in bi rekel, da vojne skoraj ne poznamo. Seveda, v bližini Sajgona je bolj vroče in krvavo. A tile Amerikanci, ki tu okrog žive, so kot bi bili doma, vsaj tak vtis imam po dvotedenskem bivanju med njimi. Bolničarka mi je rekla: 'Tile tu sploh ne vedo, kaj je vojna.' Amerikanci imajo denar in se zabarikadirajo, da jim je težko blizu zaradi silne moči njihove obrambe. Povečini padajo v zasedah, ko se vozijo po cestah skozi gozdove, ter po nenaseljenih krajih. Vsi upamo, da bo vendar že enkrat

prišlo do nam tako zaželenega miru.

Vas, dragi gospod, in vse ostale gospe okrog Katoliških misijonov ter vse moje drage dobrotnike najlepše pozdravljam in se lepo zahvaljujem za vso pomoč.

In najnovejše misijonarjevo pismo z dne 28. avgusta letos:

Pravkar sem prejel 200 dolarjev iz sklada 1968. Prosim, povejte vsem misijonskim dobrotnikom, da sem jim nad vse hvaležen! 180 naših aspirantov za duhovniški stan ter 34 že novincev — vsi so združeni v molitvah z menoj, da se zahvalimo božji Previdnosti, ki nam po dobrotnikih tako velikodušno pomaga, ter da poprosimo božji blagoslov nad vse, ki nam stojite ob strani, za vsako žrtev, za vsako odpoved, za vsak trud in napor vašega dela, položenega na misijonski oltar za nas misijonarje. Vem, da bo

tudi Marija Pomočnica, srednica vseh milosti, posredovala vse milosti tem dobrim dušam in jih posvetila z Jezusovo krvjo — saj vsak dar, vsaka miloščina odpušča grehe, posveti dušo in ji odpre upanje na vso lepšo srečo v Bogu in z Bogom. Prosim vas tudi, da molite zame in za meni zaupano vietnamsko mladino, ki je na tako lepi poti, da bodo iz nje res vstali sveti bodoči leviti Gospodovi in služabniki božjega ljudstva, ki Ga tako išče.

Kot sem vam že pisal, sem spet pri svojem delu, kajpada z zrahljanim zdravjem, po tisti težki bolezni, ki me je vrgla pred dobrim mesecem na bolniško posteljo. Imam še malo otečeno nogo in se malo težje premikam sem in tja. Še enkrat srčna hvala vsem in pozdrav vsem!

Vaš vdani Andrej Majcen SDB

MISIJONSKI DAROVI

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN MISIJONSKI KOLEGIJ

Vzdrževalnina dveh gojencev, N. N. družbenica iz Gorice, 150.000 lir; prof. Vinko Logar, namesto cvetja na grob Krajnikove mame, 1.000 pesov.

V SKLAD VSEH SLOVENSKIH MISIJONARJEV

Marija Ilija, Venezuela, 30 dolarjev; Angela Dodič, Avstralija, 1 dl.; Lovro Babnik, Kitchener, Kanada, 30

kands. dolarjev. Fani Jamšek, Buenos Aires, 1000 pesov nam. cvetja na grob svoje pokojne sestre.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Mari Sušnik, Slovenska vas, Argentina, 500 pesov za Franca Buha CM na Madagaskarju.

ZA MISIJONE

N. N., Lanus, Argentina, 500 pesov; Janko Arnšek, Don Torcuato, Argentina, 500 pesov.

VSEM DRAGIM MISIJONSKIM DOBROTNIKOM ZA VSE
V IMENU SLOVENSKIH MISIJONARJEV IN MISIJONARK
TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

MISIJONSKIM PRIJATELJEM!

Tej številki smo priložili vabila za vpis v Misijonsko mašno družbo, ki so obenem tudi že obrazec za prijavo novih udov te že 50 let obstoječe slovenske ustanove v pomoč misijonskemu delu.

„Svojim dragim in misijonom pomagaš, ako svoje žive in pokojne sorodnike, prijatelje in znance vpišeš v Misijonsko mašno družbo.“

Z enkratno vplačano udnino po eni strani postanejo vaši dragi deležni duhovnih sadov vsakdanjih svetih maš, ki se opravljajo po namenih MMD, po drugi strani pa se podpre slovenska misijonska akcija.

Opozarjamo torej na ta, v vsako številko teh „Katoliških misijonov“ vložen list in lepo prosimo vse tiste, ki sebe ali svoje drage doslej še niste vključili v Misijonsko mašno družbo, da se poslužite te prilike, kakor je razloženo na letaku.

„KATOLIŠKI MISIJONI“

300 DOSMRTNIH NAROČNIN KATOLIŠKIH MISIJONOV v pomoč Misijonskemu kolegiju Baragovega misijonišča

5 novih dosmrtnih naročnin moremo to pot objaviti. Tri so iz Združenih držav, ena iz Avstralije, ena pa iz Argentine

Iz Združenih držav: Mr. Frank A. Lukež, M. D., Alliance; Miss Catherine Vindišar, iz Clevelanda in prav od tam Mrs. Marica Lavriša.

Iz Avstralije: Marija Habor.

Iz Argentine: N. N., duhovnik, Buenos Aires.

Prisrčni Bog plačaj za dragoceno sodelovanje!

Dežela	Število naročn.	Zaželeone dosmrtnne naročnine	Plačane dosmrtnne naročnine	Dežela	Število naročn.	Zaželeone dosmrtnne naročnine	dosmrtnne Plačane naročnine
Argentina	437	70	62	Francija	53	9	3
ZDA	398	65	54	Anglija	41	7	—
Avstrija	306	50	14	J. Amerika			
Italija	313	50	28	(ostala)	34	5	4
Kanada	288	47	54	Nemčija	16	1	3
Avstralija	77	13	9	Evropa (ostalo)	15	3	1
					SKUPAJ 232 dosmrtnikov		

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sódja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1968: V Argentini in sosednih deželah: navadna 900 pesov, podorna 2000; dosmrtna 10.000. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1¼ (2 in pol, 18) funtov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolice: Rev. Andrej Prebil CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 MacDonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. Rev. Miklavžič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101, Australia

ZA MISIJONSKO NEDELJO 1969

je izšla nova slovenska misijonska knjiga v založbi „Baragovega misijonišča“:

SKORAJ 50 LET V MISIJONIH

SPOMINI MISIJONARKE S. KSAVERIJE PIRC OSU.

Krasi jo večbarvna naslovna stran in okrog 100 risb in slik. Bere se kot roman.

Čisti dobiček prodaje gre za misijon s. Ksaverije Pirc v Siamu. Cena izvodu 600 pesov ali dva dolarja.

VABIMO VSE ROJAKE, DA MNOŽIČNO POSEŽEJO PO TEJ IZREDNO LEPI KNJIGI! Dobi se pri vseh poverjenikih slovenskega tiska in se naroča v „Baragovem misijonišču“.

Cerkev stopa pred nas kot ljudstvo, zbrano v edinosti Očeta in Sina in Svetega Duha. Obdarjena je z darovi svojega ustanovitelja in se zvesto drži njegove zapovedi ljubezni, ponižnosti in zatajevanja, prejema poslanstvo, da oznanjuje in vzpostavlja Kristusovo in božje kraljestvo med vsemi narodi.

Konstitucija o Cerkvi

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612

Registro de la Prop. Int. N° 977.679
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires